

آیا روایت : «إمامان عادلان قاسطان» از قول امام صادق علیه السلام در باره عمر و ابو بکر صحت دارد ؟

توضیح سؤال :

آیا روایت : «إمامان عادلان قاسطان» از قول امام صادق علیه السلام در باره عمر و ابو بکر صحت دارد ؟ و جاء عن الإمام السادس جعفر الصادق (ع) انه سئل عن أبي بكر و عمر رضي الله عنهما ففي الخبر " ان رجلاً سأله الإمام الصادق (ع) ، فقال : يا ابن رسول الله ! ما تقول في حق أبي بكر و عمر ؟ فقال (ع) : إمامان عادلان قاسطان ، كانوا علي الحق ، وما تا عليهم ، فعليهما رحمة الله يوم القيمة "

شخصی از امام صادق(ع) سؤال کرد : نظر شما در باره ابوبکر و عمر چیست ؟ فرمود : دو امام عادل و بر حق بودند و بر همین روش هم مردند

احراق الحق لشوشتری 16/1

پاسخ :

اوّلاً : این روایت که در برخی از کتاب‌ها ؛ همانند :
الصراط المستقیم - علی بن یونس العاملی - ج ۳ - ص ۷۳ و شرح إحقاق الحق - السيد المرعشی - ج ۱ - ص ۶۹ - ۷۰ و الصوارم المهرقة - الشهید نور الله التستری - ص ۱۵۵ ... نقل شده است ، هیچ سندی ندارد و روایت بدون سند به درد استدلال نمی خورد .

و ما معتقد هستیم که این روایات صحت ندارد و از ساخته های دودمان بنی امیه است که می خواستند ائمه شیعه را در میان مردم دو چهره نشان دهند .

ثانیاً : مستدل اول حدیث را نقل نکرده است ؛ زیرا در همان منبع مورد نقل (احراق الحق: 69/1) شروع حدیث این چنین است که : روی أنه سأله سأل رجل من المخالفين عن الإمام الصادق(ع) وقال:...

جناب نویسنده ، جمله رجل من المخالفین را حذف کرده است ، چرا ؟ دلیل آن روشن است ؛ زیرا مخالف از اصطلاحات حدیثی و روایی است و به معنای سنّی مذهب است .

ثالثاً : باز هم نویسنده ادامه روایت را نقل نکرده است . ادامه روایت این است : فلماً انصرف الناس قال له رجل من خاصته: يا ابن رسول الله (ص) لقد تعجبت مما قلت في حق أبي بكر و عمر، فقال: نعم، هما إماماً أهل النار، كما قال الله سبحانه .

آن دو نفر امام هستند، اما امام و پیشوای دوزخیان و اهل آتش، خداوند می فرماید: و جعلناهم أئمّة يدعون إلى النار (قصص: 41)،

و اینکه گفتم: قاسطان، منظورم تفسیر این آیه است: و أمّا القاسطون فكانوا لجهنم حطباً. (جن: 15)

و اگر گفتم: عادلان، به این جهت است که آن دو نفر از حق روی گردانده و با آن مخالفت کرده اند، و در حقیقت تفسیر این آیه است:

ثُمَّ الَّذِي كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ يَعْدَلُونَ (انعام: ١).

و مقصود از: کانا علي الحق، به معنای مخالفت آن دو با حق و قیام عليه حق است که مراد امیر المؤمنین (ع) است.

و مقصود از:

کانا علي الحق، وما تنا عليه

این است که آن دو نفر با بر ضد حق بودند و

فعليهمما رحمة الله ،

رحمت الله (رسول خدا) بر ضد آنان است .

فإنه كان رحمة للعالمين .

موفق باشید

گروه پاسخ به شبهات

مؤسسه تحقیقاتی فضرت ولی عصر (ع)